ל: השוחט פרק שני חולין

למדתנו רבינו משנתינו בשני סכינים ובשני בני אדם. משמע שכן הלכה דבשנים ושלשה מקומות שחיטה כשרה ובה"ג גרים למדתנו רבינו משנתינו בסכין אחד וב' בני אדם והיאך אתה אומר ומ"מ כיון דלא חש לדבריו ואכל משופרי שופרי ס"מ שכן הלכה שהרי חזר בו ממה שהיה רגיל לפרש במתניתין סכין אחד: **החליד** הסכין בין סימן לסימן.

לקמן (דף נב.) גבי מתני' דחלדה היה רואי להניחה אלא אגב דאכסר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת (כ) [1] מאת פסולה מטעם מלדה: **או** שהחליד הסכין תחת **השני ופסקו.** רבותא נקט אע"ג שכבר נשחט האחד ונקט נמי אורחא דמילתא דכשחט סימן ראשון בהוכחה כשחוזר וכא לעשות הולכה (ג) מחב ראש הסכין בין סימן שני לעורף: **החליד במיעוט שימנין** מהו.

פי' בקונטרס במיעוט כמתא אבל במיעוט קמא פשיטא לן דהויא נבלה [1] והגרמה נמי פסק דאפי' שחט שני שלש והגרים שלש דעבדינן לחומרא מדקאי הכא בחיקו ורבינו יצחק ברבי מאיר אומר דבהגרמה פסקינן בפ"ק (לעיל יט.) כרבי יוסי בר יהודה ואיכא דמכסר נמי לרבנן שחט שני שלשי והגרים שלש ולא דמיא להכא דהתם שלא במקום שחיטה הוא והוי כאילו שוחט ברגלה אחר שחיטת הסימן (וכאן) [וכן] נמי אם לאחר שחיטת הרוב עקר [א] (הרוב) המיעוט שחיטתו כשרה כיון דהוי שלא כדרך שחיטה ור"ת הקשה לפירוש הקונטרס דתניא בתוספתא שחט רוב הגרגרת בעוף אפילו אם גמרו לזמן מרובה שחיטתו כשרה ומפרש ר"ת דהכא בעי במיעוט קמא ובעי לרב יהודה דמכסר תחת העור דדלמא אם תחב הסכין (ד) [1] במיעוט הסימן ושחט ברוב שלמטה כדרכו הויא חלוד עפי ואפילו לאמרי כי לא דאמרי תחת העור אי יודע היינו משום דשחיטה לא שייכא בעור והוי חלדה לפי שהוא שלם אבל [1] סימן דשייכי בהו שחיטה ואפילו הכי אין צריך לשחוט אלא הרוב המיעוט שעל הסכין הוי כאילו נתחב לא הוי חלדה מ"מ מיבעיא ליה (ה) בתחב הסכין תחת מיעוט קמא ופסקו מלמטה למעלה אח"כ שחט הרוב וכן שהה במיעוט סימנים דלקמן (דף לב.), מפרש ר"ת במיעוט קמא והשתא אתי שפיר האי דקאמר לעיל (דף כט.), אי מחלה על מחלה כרוב הא עבד ליה רובא דבמיעוט כתתא פשיטא ליה דכסר והשתא לפירוש אח"ל דכסר אף במיעוט קמא לא פסלה שהייה בעוף מן התורה כיון דהכשרו בסימן אחד והא דקאמר לקמן בפירקין (דף לב.) דשהייה הוי (ו) מבהמה לבהמה ועוף לעוף היינו מדרבנן ובקנה לא שייכא בעוף אפילו מדרבנן דשהה במיעוט קמא כשרה מידי דהוה אמלא חצי קנה פגום ומה שכתוב בתוספתא שחט חצי הגרגרת ושהה כדי שחיטה וגמרה שחיטתו פסולה טעות סופר הוא וגרסינן כשרה דהא לעיל מייתי לה גבי מחלה על מחלה כרוב ומיהו גם לפירוש רבינו תס קשה מתוספתא דתניא שחט מיעוט ושהה כדי שחיטה פסולה אלמא יש שהייה במיעוט ז[1]סימנים קמא ולקמן קאי בחיקו ואם נאמר דלא ידע א"כ גם לפירוש הקונטרס נאמר דלא ידע היא מוספתא שהקשה ממנה ר"ת וה"ר אושעיא מפרש החליד במיעוט סימנים היינו לאחר שנחט רוב האחד והחליד תחת המיעוט שנשאר ושחט סימן שני ושהה במיעוט סימנים דלקמן מפרש דקאי אשחוט בסכין רעה דקאמר התם דאפילו הוליך והביא כל היום כולו כסר ומבעיא לן אם שחט רובו של אחד והוליך והביא כל היום כולו במיעוטו מהו דדלמא הא דמכשיר בסכין רעה דאפילו הוליך והביא כל היום כולו שמא היינו במתעסק לחתוך הסימן אבל כאן שכבר חתך רובו הרי הוא כאילו נחתך כולו וכשמוליך ומביא כל היום כולו באותו מיעוטא הוי כאילו מוליך ביד וברגל ויש כאן שהייה ופסולה:

תנא דבי רבי ישמעאל ושחט אין ושחט אלא ומשך. דלא"ג דאיהו דריש כרים פירקין (לעיל כז.) ושחט במקום ששם מטהו תרתי ש"מ: מוך

שמא ידרוסו זה על זה מתיב רבי אבין שחט את הוושט למטה ואת הקנה למעלה או את הוושט למעלה ואת הקנה למטה שחיטתו כשרה אמאי והא ליכא שחיטה מפורעת הוא מותיב לה והוא מפרק לה [א]בשחיטה העשויה כקולמוס ההוא תורא דאישחט בשנים ושלשה מקומות על רב יצחק בר שמואל בר מרתא שקל משופרי שופרי א"ל רבי זירא למדתנו רבינו משנתינו בשני סכינין וב' בני אדם אמר רב יהודה אמר רב [2]החליד את הסכין בין סימן לסימן ופסקו פסולה תחת העור כשרה מאי קמ"ל תנינא [3]או שהחליד את הסכין תחת השני ופסקו רבי ישבב אומר [2]נבלה ר"ע אומר טרפה אי ממתני' ה"א ה"מ מלמטה למעלה דלא קעביד כדרך שחיטה אבל מלמעלה למטה דקעביד כדרך שחיטה אימא שפיר דמי קמ"ל תחת העור כשרה בי רב אמרי תחת העור [4]איני יודע איבעיא להו לבי רב דאמרי תחת העור איני יודע תחת מטלית מהו [5]תחת [6] צמר מסובך מהו [7]תיקו בעי רב פפא החליד במיעוט סימנים מהו [8]תיקו: **מתני'** [9]ה[10]השוחט ב' ראשין כאחד שחיטתו כשרה [11]שנים אוחזין בסכין ושוחטים אפילו אחד למעלה ואחד למטה שחיטתו כשרה [12]התיז את הראש בבת אחת פסולה [2]היה שוחט והתיז את הראש בבת אחת אם יש בסכין מלא צואר כשרה [2]היה שוחט והתיז ב' ראשין בבת אחת אם יש בסכין מלא צואר אחד כשרה בד"א בזמן שהוליך ולא הביא או הביא ולא הוליך [13]אבל אם הוליך והביא אפי' כל שהוא אפי' באיזמל כשרה: **גמ'** מה"מ אמר שמואל דאמר קרא [14]חץ שחוט לשונם מרמה דבר תנא דבי רבי ישמעאל ושחט אין ושחט אלא ומשך וכן הוא אומר [2]זהב שחוט ואומר חץ שחוט לשונם מרמה דבר מאי ואומר וכי תימא זהב שחוט שנטווה כחוט הוא ת"ש חץ שחוט לשונם רבא הוה בדיק ליה גירא לר' יונה בר תחליפא ושחט בה עופא בהדי דפרח ודלמא עביד חלדה [2]חזינן

גידפי

הסכין נכח ופוסק והיא דרסה: **היה שוחט.** במשיכה: **והפיו אם הרגש.** בהכאה לאשונה עד שלא הספיק להוליך או הוליך תחלה ובמשיכה הוחז הרגש עד שלא הספיק להניח: **אם יש בסכין מלא נוגר.** חוץ לנוגר כדמוקי בגמרא [לא.] יש כאן הולכה או הוכאה וכשר שם כו כדי לשחוט במשיכה בלא דרסה אבל אם אין אורך הסכין אלא כעובי הנוגר או חוץ לנוגר משהו דרסה היא שאין הסימנין נחתכין במשיכה זו לבדה בלא דרסה: **אם יש בסכין מלא נוגר אחר.** מפרש בגמרא [שם] חוץ לשני הנוגרים דיש בו שיעור שלשה נוגרין: **חיזמל.** תער דק וקטן מאד: **אפי' באיזמל.** אע"ג דאיכא למיגזר אטו יש לו קרנים כדלקמן [שם]: **גמ' חץ שחוט.** מה חץ הולכת במשיכה אף שחיטה במשיכה: **והב שחוט.** משוך. שהוא רך ומושכין אותו כעין שעושין לורפי מחוש חוטין שעושין מהן מחטין: **שנטווה כחוט.** ושחוט כמו שחוט אבל שחט לאו לשון משיכה הוא: **בדק לו גירי.** מפגימה:

גידפי

עין משפט נר מצוה

ט א מיי' פ"ב מהל' שחיטה הל' י סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' כא ס"ד:

מא ב מיי' פ"ג שם הל"ט סמג שם טוש"ע יו"ד סימן כד סעיף ז:

מב ג מיי' שם וע"ש פ"ח מהל' איסו"ב הל' ב טור יו"ד סי' מז:

מג ד מיי' פ"ג מהל' שחיטה הל"ט סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' כד סעיף ז:

מד ה ו מיי' שם הל"י טוש"ע שם סעי' ח:

מה ז מיי' שם ועיין בכ"מ ובנ"מ טוש"ע שם סעי' י:

מו ח מיי' פ"ב שם הל"ט וס"פ מהל' פסולי המוקדשין הלכה ד) סמג שם טוש"ע יו"ד סי' מ סעי' ג:

מז ט מיי' פ"ג מהלכות שחיטה הל"י סמג שם טוש"ע יו"ד (סי' כא סעי' ג) (סי' כד סעיף ד):

מח י מיי' שם הל"יא וס"ג הל"יא סמג שם טוש"ע יו"ד שם סעיף ח:

מט ב מיי' שם פ"ב הל"ט טוש"ע שם סעיף כ:

נ ל מיי' שם הל"ט טוש"ע שם סעי' ג:

נא מ מיי' שם ועיין בכ"מ וס"פ הלכה מז) טוש"ע שם סעיף כ וסימן ח סעיף לז:

נב נ מיי' שם פ"א הלכה י"ב טוש"ע יו"ד סימן נ סעיף לז:

מוסף רש"י

תחת השני. כין הסימן לגיאר (לקמן לב.). **התיז את הראש בבת אחת.** שלא הוליך והביא, הייט דלקה (לעיל ט.).

רבינו גרשום

הושט סומך על חברו ששחט את הקנה (והא') ולא אתי למעבד ריבא (בוושט) כו'. אלא אי אמרת בסכין אחד ושני בני אדם אין חוששין שמא ידרוסו זה על זה מבעי ליה כלומר אין חוששין שמא מכת שניהם יתיזו את הראש בבת אחת ולא יוליכו ויביאו בזו השחיטה: תני אין חוששין שמא ידרוסו זה על זה וכשרה. בשחיטה העשויה בקולמוס שחוזק הסופר באלכסון והא הויא שחיטה מפורעת: א"ל ר' זירא לימדתנו רבינו משנתנו בב' סכינין וב' בני אדם. כלומר תורא אישתחיט בשנים ושלש מקומות קנה למעלה ושט למטה ושקל מינה רב יצחק משופריה שופריה א"ל ר' זירא למדתנו רבינו מדתזינן דתורא אישתחיט בשנים ושלשה מקומות ושקלה מינה לאכילה דמשנתנו דקתני שנים אוחזין בסכין (א' כלומר) ושוחטין אחד מלמעלה ואחד למטה בב' סכינין וב' בני אדם ואע"פ כן מותר: אמר רב יהודה אמר רב החליד את הסכין בין סימן לסימן ופסקו פסול כלומר החליד הסכין בין קנה לושט ופסק את הושט תחלה כדרכו ואח"כ פסק את הקנה שחיטתו פסולה שהיה לו לשחוט כדרכו קנה בראשה והדר ישט: אבל מלמעלה למטה דקא עביד כדרכה דשחיטה אימא אפי' בראשה ושט ולבסוף קנה אימא שפיר דמי קמ"ל דפסולה: תחת העור בשיורה כלומר אם החליד הסכין תחת העור ושחט הסימנין כשרה תחת מטלית מהו כלומר ששחט (תחת) גלימא שלו. תחת צמר מסובך שהחליד הסכין תחת צמר הערר שעל גבי הגרון. החליד במיעוט סימנין מהו כלומר ששחט מיעוט סימנין והחליד את הסכין בין סימן לסימן באותו מיעוט וברוב סימנין שחט כדרכו מהו מי אמרינן כיון דלא שחט אלא מיעוט סימנין עדיין לאו חשוב התחלת שחיטה כיון דרוב שחט שחיטה כשרה. או דילמא כיון

מסורת הש"ס

ס) [1] רש"י ד"ה תיקו וכו' וכו' שהה כפלגא קמא דקנה לא: **(ב)** תוס' ד"ה החליד הסכין וכו' שאינה מפורעת קא משמע לן דאינה מפורעת מאת פסולה: **(ג)** ר"ת לו וכו' נתחב לאש: **(ד)** ד"ה החליד במיעוט וכו' דדלמא אם תחב הסכין תחת מיעוט הסימן ישחט הרוב: **(ה)** באו"ד מיבעיא ליה כשתחב: **(ו)** באו"ד דשהייה הוי כדי בהמה:

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) תו"ה החליד במיעוט וכו'. אם לאחר שחיטת הרוב עקר המיעוט וכו' עכ"ל:

לעזי רש"י

פילטרי"ד. מרופר. מורבך. כמו שמורבקים גימו לבד.

שיטה מקובצת

א) צמר מסובר מהו. ר"ב ע"ז תוס' בברייתא דף כד ע"ב: **ב)** מקולמוס באלכסון וכו'. ר"ב בשני רש"י כת"י מצאתי שחט את הושט למעלה ואת הקנה למטה ס"ד ששחט בשני מקומות למטה סימן א' ולמעלה סי' אחד ובדלא שהה ע"כ: **ג)** וכן מלמטה למעלה ואותם חתיכת סימנים שבין שחיטות אלו נופלת כאן ולכאן ומכפה את השחיטה שאינה נראת ומיהו במקום אחד הויא והויא לה שחיטה שחיטה מפורעת הס"ד: **ד)** והיכא דשהה במיעוט סימנים בין בתחלה ובין בסוף: **ה)** שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאינה מפורעת בזאת פסולה מטעם חלדה: **ו)** דהויא נבלה ובהגרמה נמי פסק: **ז)** דדילמא אם תחב הסכין תחת (הסימן) מיעוט הסימן ושחט הרוב שלמטה: **ח)** אבל סימנים דשייכי בהו שחיטה: **ט)** אלמא יש שהיה במיעוט קמא:

תורה אור השלם

1. חֵץ שָׁחוּט לְשׁוֹנָם מִרְמָה דִּבֶּר בְּפִיו שָׁלוֹם אֶת רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ יָשִׂים אָרְבּוֹ: ירמיהו ט ז
2. וְיַעַשׂ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מֵאַתַּיִם עֶצֶה זָהָב יַעֲלֶה עַל הַצְּנָה הָאֶחָת:
מלכים א י טז

גליון הש"ס

גמ' תחת עצר מבובר. עיין בכתרות מ ע"ב תוס' ד"ה דשוחט:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תיקו וכו' וכו' שהה כפלגא קמא דקנה לא: **(ב)** תוס' ד"ה החליד הסכין וכו' שאינה מפורעת קא משמע לן דאינה מפורעת מאת פסולה: **(ג)** ר"ת לו וכו' נתחב לאש: **(ד)** ד"ה החליד במיעוט וכו' דדלמא אם תחב הסכין תחת מיעוט הסימן ישחט הרוב: **(ה)** באו"ד מיבעיא ליה כשתחב: **(ו)** באו"ד דשהייה הוי כדי בהמה:

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) תו"ה החליד במיעוט וכו'. אם לאחר שחיטת הרוב עקר המיעוט וכו' עכ"ל:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com